

KONČNO IMAMO NOVI PRAVILNIK O PREVENTIVI OTROK, MLADOSTNIKOV IN ŠTUDENTOV. **KAJ PA SEDAJ?**

Mojca Ivankovič Kacjan, dr. med., spec. pediatrije

XX. RTIŠKO STROKOVNO SREČANJE
ŠOLSKIH ZDRAVNIKOV IN PEDIATROV

12. junij 2021

Uradni list Republike Slovenije

Internet: www.uradni-list.si

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. **57** Ljubljana, ponedeljek **12. 4. 2021**

ISSN 1318-0576 Leto XXXI

... in ... v nadaljevanju ... napredovanja zaposlenih v javnih zavodih s področja raziskovalne in razvojne dejavnosti) se postopek ocenjevanja za leto 2020 izvede tudi za javne uslužbenke, ki so bili v letu 2020 začasno zadržani od dela več kot šest mesecev zaradi odrejene karantene, višje sile, ki je posledica obveznosti varstva otrok zaradi zaprtja vrtcev in šol in drugih objektivnih razlogov, ali nemožnosti prihoda na delo zaradi ustavitve javnega prevoza ali zaprtja mej s sosednjimi državami, odrejenega čakanja na delo ali okužbe z virusom SARS-CoV-2.

3. člen

(rok za ocenitev)

Ne glede na določbo drugega odstavka 4. člena Pravilnika o napredovanju zaposlenih v javnih zavodih s področja raziskovalne in razvojne dejavnosti se javni uslužbenki iz prejšnjega člena ocenijo 60 dneh od uveljavitve tega pravilnika.

4. člen

(preverjanje izpolnjevanja pogojev za napredovanje)

Ocena javnega uslužbenca, pridobljena v skladu s tem pravilnikom, se upošteva pri preverjanju izpolnjevanja pogojev

– ZUPF, 21/13 – ZUPD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13
– ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C, 47/15
– ZZSDT, 61/17 – ZUPŠ, 64/17 – ZZDej-K, 36/19 in 189/20 – ZFRO) minister za zdravje izdaja

PRAVILNIK

o spremembah Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni

1. člen

V Pravilniku za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni (Uradni list RS, št. 19/98, 47/98, 26/00, 67/01, 33/02, 37/03, 117/04, 31/05, 83/07, 22/09, 17/15, 47/18, 57/18 in 57/18) se v točki I:

1. v prvem odstavku:

– 2. točka spremeni tako, da se glasi:

»2. preventivno zdravstveno varstvo otrok, mladostnikov in študentov,«,

– 3. in 4. točka črtata;

2. drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»Ta pravilnik se uporablja tudi za izvajanje 26., 27., 28.,

NEKAJ DEJSTEV

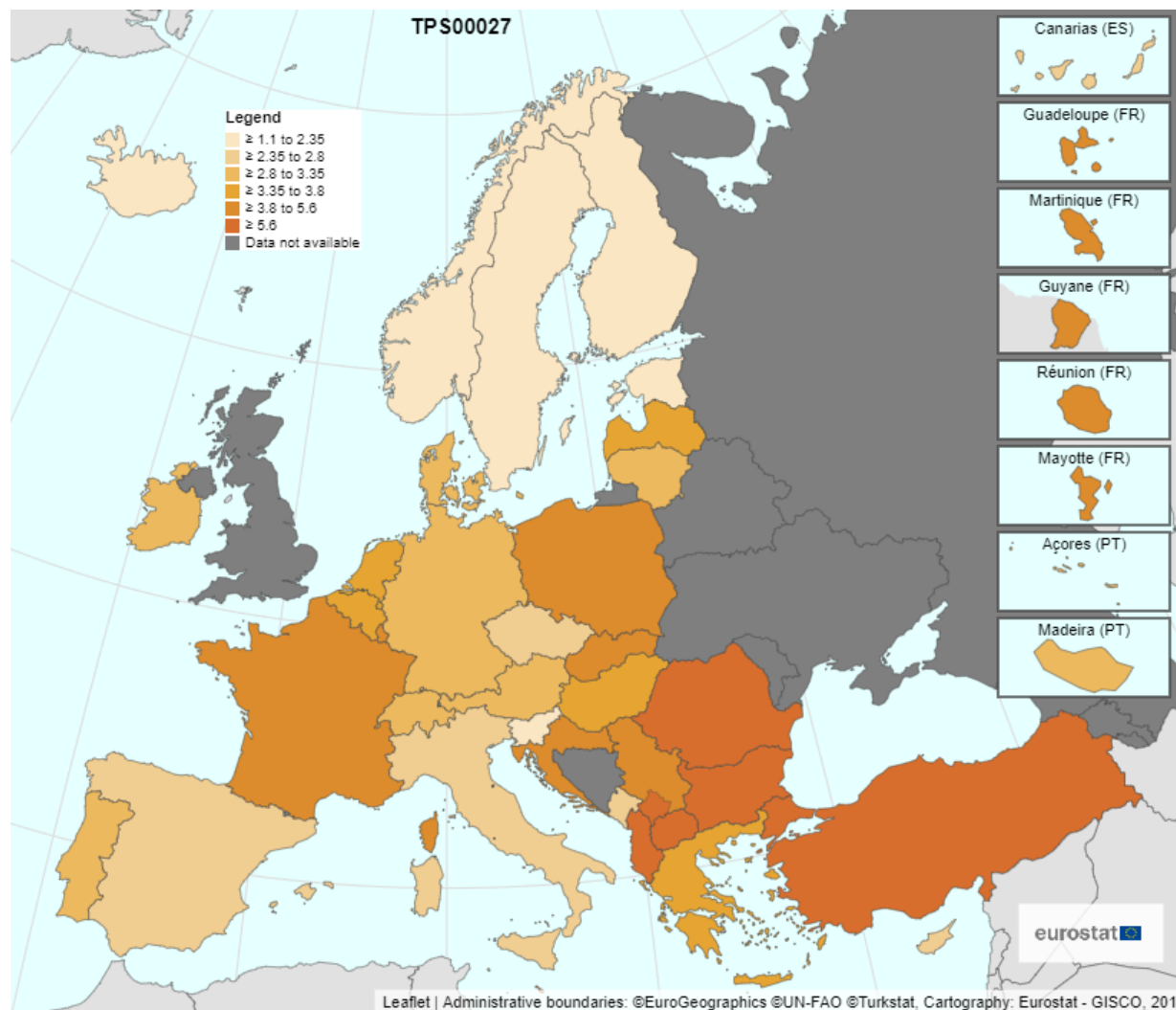
- Organiziranost zdravstvenega varstva za otroke in mladostnike na primarni ravni ima v Sloveniji bogato, več kot stoletno tradicijo.
- Pediatri in šolski zdravniki se zavzemamo za prenovo preventivnih programov od leta 2001 (20 let!)
- Marca 2019 - Delovna skupino na MZ za prenovo Pravilnika za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarnem nivoju za področje zdravstvenega varstva otrok in mladine.
- Novembra 2019 – prenovljen pravilnik v javni razpravi, v enem letu usklajen s pripombami iz javne razprave, nato medresorno usklajen in potrjen s strani Službe vlade za zakonodajo.

ŠE NEKAJ DEJSTEV

- Pediatri in šolski zdravniki na primarni ravni posebno pozornost namenjamo preventivnemu zdravstvenemu varstvu otrok in mladostnikov, ki predstavljajo kar 22,1 % populacije oz. več kot 480 000 prebivalcev Slovenije.
- Pregledamo 97% otrok in mladostnikov, kar pomeni, da nam starši in otroci zaupajo!

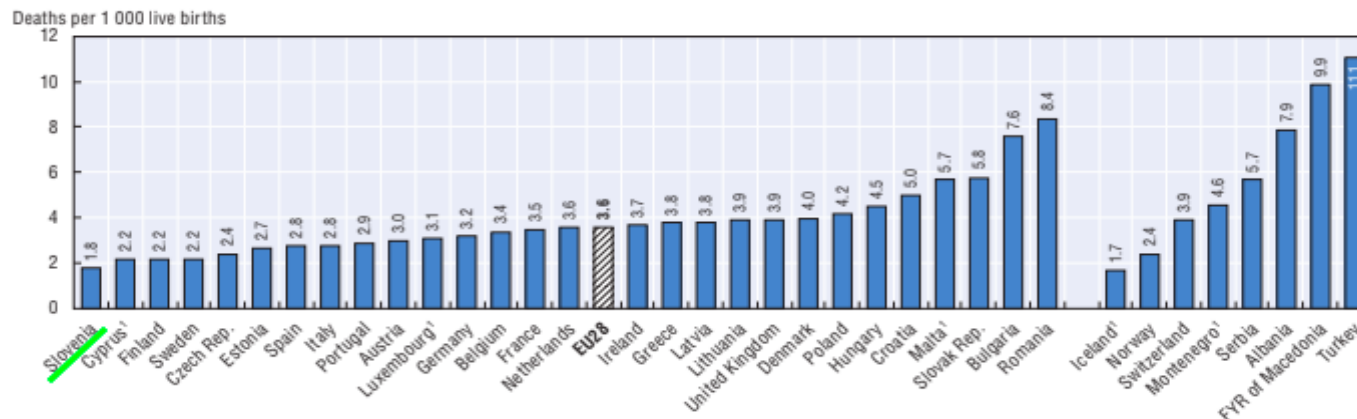
USPEHI SLOVENSKE PEDIATRIJE

Eurostat- umrljivost dojenčkov 2019

Umrljivost dojenčkov, otrok in mladostnikov – Eurostat 2014

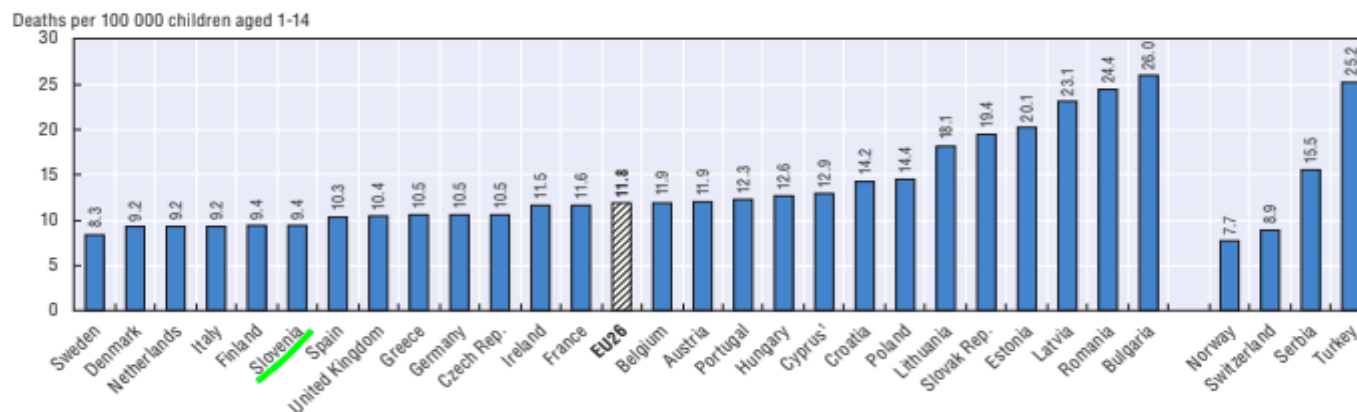
3.19. Infant mortality rates, 2014 (or nearest year)

1. Three-year average (2012-14).
Source: Eurostat Database.

StatLink <http://dx.doi.org/10.1787/888933428695>

3.20. Child mortality, 2013 (or nearest year)

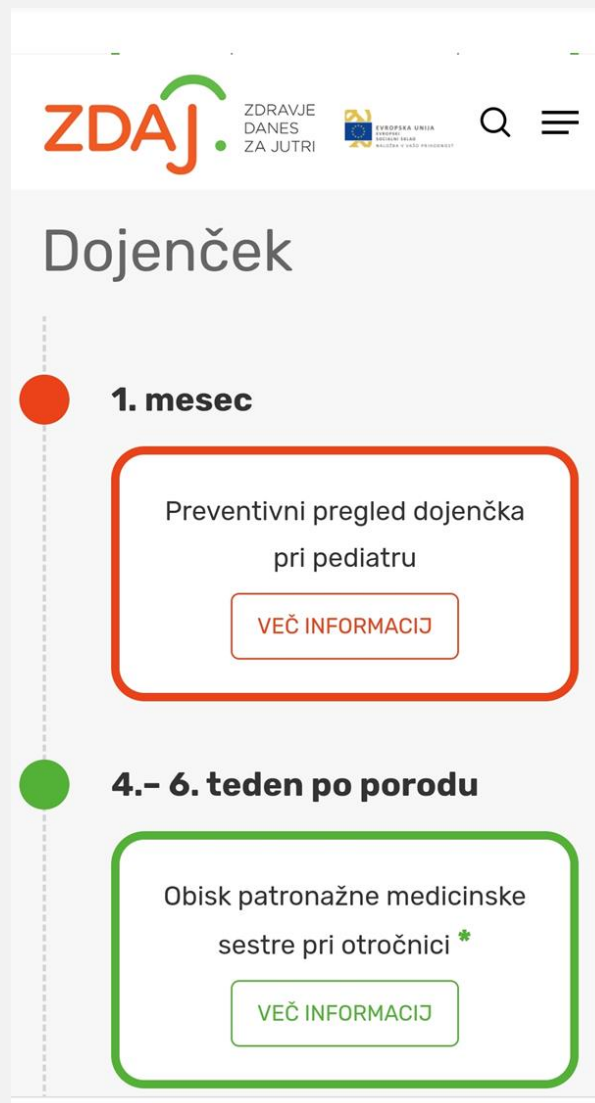
1. Three-year average (2011-13).
Source: Eurostat Database.

-
- Pravica otrok in mladostnikov do preventivnega zdravstvenega varstva je **ena od najbolj temeljnih pravic vsakega otroka in mladostnika.**
 - Zato je potrebno nameniti posebno pozornost **skrbi za uveljavljanje te pravice.**
 - Izvajanje sodobnih preventivnih programov v otroškem in mladostniškem obdobju **odločilno vpliva** na zdravje prebivalstva v kasnejših življenjskih obdobjih, zato je posodobitev pravilnika izjemno pomemben doprinos k javnemu zdravju.
 - Zato naj bo to **ena od najpomembnejših prioritet** naše družbe, države.
 - *Kdor se ukvarja z otroki, se ukvarja s prihodnostjo" in država z odločevalci in inštitucijami, ki jim je malo mar za otroke, nima prihodnosti.*

Preventivno zdravstveno varstvo otrok, mladostnikov in študentov na primarni ravni se izvaja v skladu s Programom preventivnega zdravstvenega varstva za otroke in mladostnike - **program ZDAJ – Zdravje danes za jutri**, nosilec programa je NIJZ.

<https://zdaj.net/>

Preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladostnikov ureja

[Pravilnik za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni](#) (Ur.I.RS, št. 19/1998, 47/1998, 26/2000, 67/2017/2015, 47/2018, 57/2018, 57/2021 in 57/2021). V aprilu 2021 je bil Pravilnik v delu, ki ureja preventivno zdravstveno

OBLIKOVNE SPREMEMBE NOVEGA PRAVILNIKA

PRAVILNIK za izvajanje preventivnega zdravstvenega varstva na primarni ravni

(neuradno prečiščeno besedilo št. 14)

I

S tem pravilnikom se zagotavlja kakovostno preventivno zdravstveno varstvo na primarni ravni na naslednjih področjih:

1. reproduktivno zdravstveno varstvo,
2. preventivno zdravstveno varstvo otrok, mladostnikov in študentov,
3. (črtana),
4. (črtana),
5. zobozdravstveno varstvo otrok in mladine,
6. preventivno zdravstveno varstvo odraslih oseb na primarni ravni,
7. zdravstveno varstvo za varovance obravnavane v patronažnem varstvu,

2. Preventivno zdravstveno varstvo otrok, mladostnikov in študentov

Namen in cilji programa ZDAJ

Način izvajanja programa ZDAJ (v skladu s programskimi smernicami)

Vsebina programa ZDAJ (PP, namenski PP, timske obravnave, CKZ, vzgoja za zdravje...)

Ciljna populacija programa ZDAJ (0-19/zaključek rednega šolanja, študenti)

Izvajalci programa ZDAJ (porodnišnice, timi IOZ, IZŠ, DMS, CKZ, psihologi, logopedi)

Upravljanje programa ZDAJ (obsega razvoj, načrtovanje, usposabljanje, usmerjanje, koordiniranje, spremljanje in evalvacija programa)

- VODJA PROGRAMA ZDAJ (prim. Polonca Truden, dr. med, spec.)
- PROGRAMSKI SVET PROGRAMA ZDAJ
- DELOVNE SKUPINE PROGRAMA ZDAJ
- REGIJSKI ODGOVORNI ZDRAVNIKI SPECIALISTI PEDIATRIJE
- USMERJEVALNI ODBOR PROGRAMA ZDAJ

Poročanje o programu ZDAJ

-
- **2. a Preventivno zdravstveno varstvo novorojenčkov**
 - **2. b Preventivno zdravstveno varstvo dojenčkov in predšolskih otrok do dopolnjenega 6. leta starosti**
 - **2. c Preventivno zdravstveno varstvo učencev , dijakov in mladostnikov do 19. leta**
 - **2. č Preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladostnikov z motnjo v razvoju**
 - **2. d Preventivno zdravstveno varstvo otrok in mladostnikov s statusom registriranih športnikov**
 - **2. e Preventivno zdravstveno varstvo študentov**

VSEBINSKE SPREMEMBE NOVEGA PRAVILNIKA

- Vsebina obravnav temelji na **strokovnih smernicah** (v razvojnih projektih v okviru Norveškega finančnega mehanizma in Evropskega socialnega sklada), možnost rednega posodabljanja, so izven pravilnika - odzivnejši na potrebe otrok in mladostnikov.
- Posodobljena **časovnica** pregledov (4,5 let, novinec, 2., 4., 6., 8. razred)
- Otroci in mladostniki **registrirani športniki**
- Otroci in mladostniki **priseljeni** iz drugih držav
- Otroci in mladostniki, ki se **šolajo v tujini**

-
- Posebna skrb otrokom **z motnjami v razvoju in osipnikom**
 - **Vzgoja** za zdravje
 - Obravnave za **krepitev zdravja v CKZ – nov pristop**
 - Pomen delovanja diplomiranih medicinskih sester, psihologov, dietetikov in v prihodnje tudi kineziologov na področju vzgoje za zdravje in obravnav za krepitev zdravja.
 - Omogoča **povezovanje** vseh izvajalcev preventivnega zdravstvenega varstva za otroke in mladostnike na različnih ravneh v time, ki delujejo usklajeno in pristopajo sistematično k posamezniku in skupinam, povezovanje in vključevanje v lokalni skupnosti, šoli.
 - **Upravljanje programa ZDAJ** je jasno določeno

POMEMBNI ZAKLJUČKI

- Pravilnik je pravna podlaga za razvoj in nadgradnjo **sodobnih preventivnih vsebin za otroke in mladostnike**.
- Omogoča fleksibilnost pri razvijanju novih pristopov in obravnav in povečuje odzivnost na aktualne zdravstvene potrebe otrok in mladostnikov.
- Glede na sedanje epidemiološke okoliščine bo izvajanje posodobljenega preventivnega programa pomemben del izhodne strategije za **zmanjševanje posledic pandemije za zdravje otrok in mladostnikov**.
- Ključen nadaljnji korak je **informatizacija preventivnega zdravstvenega varstva** z razvojem podatkovnih virov in naborom kazalnikov, kar bo omogočalo **evalvacijo programa** in **načrtovanje** zdravstvenih ukrepov na tem področju in vse to je vključeno v pravilnik.

ZAHVALA

- Zahvala vsem kolegicam in kolegom, pediatrom, šolskim zdravnikom, ki so se 20 let trudili razvijati, prenavljati preventivo in niso obupali, hvala vsem, da jo vestno in po svojih najboljših močeh izvajate.
- Zahvala ekipi pediatrij, šolski zdravnici in zdravnici iz študentske ambulante, ki ste sodelovali in obupavali v Delovni skupini pri MZ
- Zahvala dr. Polonci Truden z NIJZ
- Zahvala dr. Bernardi Vogrin in dr. Tini Bregant

